

*Τὶς σταγόνες τῶν δακρῶν μου
θὰ τὶς κάνω σπέρμα φωτιᾶς.*

William Shakespeare, Ἐρρίκος ὁ Β'

Ο ΑΙΚ προσπαθοῦσε νὰ θυμηθεῖ ἕναν καιρὸ πού ἄντρες μὲ σήματα ἐμφανίζονταν πρῶτὶ πρῶτὶ στὴν πόρτα του κι ἔφερναν μαζί τους ὅτιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ πόνου καὶ δυστυχία, ἀλλὰ ὅσο κι ἂν προσπαθοῦσε, τίποτα δὲν τοῦ ἐρχόταν στὸ μυαλό.

Οἱ δύο ἄντρες στέκονταν δίπλα δίπλα πάνω στὸ μικρὸ τσιμεντένιο πλατύσκαλο τῆς μπροστινῆς του πόρτας, μὲ τὰ χέρια πάνω στὶς ζῶνες τους, κοντὰ στὰ ὅπλα καὶ τὰ σήματά τους. Ὁ πρῶτος ἦλιος ἔκανε τὰ σήματα νὰ λαμπυρίζουν σὰν σβῶλοι χρυσοῦ. Οἱ δύο μπάτσοι ἦταν ἡ μέρα μὲ τὴ νύχτα. Ὁ ἕνας ἦταν ἕνας ψηλόλιγνος Ἀσιάτης. Πετσὶ καὶ κόκαλο, σκέτη ἀκτινογραφία. Ὁ ἄλλος — ἕνας λευκὸς μὲ ροδαλὴ μούρη— εἶχε κοψιὰ ἀρσιβαρίστα, μὲ μιὰ τεράστια κεφάλια κοτσαρισμένη πάνω σ' ἕναν χοντρὸ λαιμό. Φοροῦσαν καὶ οἱ δύο λευκὰ πουκάμισα καὶ γραβάτες μὲ κλίπ. Οἱ μασχάλες τοῦ ἀρσιβαρίστα εἶχαν λεκέδες ἰδρώτα, πού ὁ καθένας τους ἔμοιαζε ἀόριστα μὲ τοὺς χάρτες τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας.

Ἡ ἀναγούλα ἄρχισε νὰ κάνει τοῦμπες στὸ στομάχι τοῦ Ἄικ. Ἦταν δεκαπέντε χρόνια ἀποφυλακισμένος ἀπὸ τὸ Πολιτειακὸ Σωφρονιστικὸ Ἰδρυμα Κολντγουότερ. Εἶχε κάνει σκόνη ὅλες τὶς στατιστικὲς περὶ ὑποτροπῆς, ἀπὸ τότε πού ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ ἐκείνη τὴν κακοφορμισμένη πληγῆ. Οὔτε μία κλήση γιὰ ὑπερβολικὴ ταχύτητα

ὄλα αὐτὰ τὰ χρόνια. Νά, ὅμως, πού τώρα στεκόταν ἐδῶ, μέ τή γλώσσα στεγνή καί τὸ λαιμὸ νὰ καίει, ὅσο οἱ δύο μπάτσοι τὸν κοιτοῦσαν ἐπίμονα. Νὰ εἶσαι μαῦρος στὶς παλιές καλές Η.Π. τῆς Α. ἦταν ἀπὸ μόνο του ἀρκετὰ δυσάρεστο, ἅσε τὸ νὰ πρέπει νὰ μιᾶς καί μέ μπάτσους. Κατὰ τὴ διάρκεια ὁποιασδήποτε ἀλληλεπίδρασης μέ ἓνα ὄργανο τῆς τάξεως, ἐνωθες πάντα σὰν νὰ βρισκόσουν στὸ χεῖλος κάποιου φανταστικοῦ γκρεμοῦ. Ἄν ἦσουν δὲ πρώην κατάδικος, ἐνωθες πὼς τὸ χεῖλος ἦταν καλυμμένο μέ λίπος ἀπὸ μπέικον.

«Ναί;» εἶπε ὁ Ἄικ.

«Κύριε, εἶμαι ὁ ἐπιθεωρητῆς Λαπλάτα. Ἄπὸ δῶ ὁ συνεργάτης μου, ὁ ἐπιθεωρητῆς Ρόμπινς. Μποροῦμε νὰ περάσουμε;»

«Γιατί;» ρώτησε ὁ Ἄικ. Ὁ Λαπλάτα ἄφησε ἓναν ἀναστεναγμὸ. Ἦταν βαρὺς καί μακρόσυρτος σὰν τὴ χαμηλότερη νότα ἑνὸς μπλούζ. Τοῦ Ἄικ τοῦ ἀνέβηκε ἡ πίεση. Ὁ Λαπλάτα ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸν Ρόμπινς. Ὁ Ρόμπινς ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους. Ὁ Λαπλάτα χαμήλωσε τὸ κεφάλι, ἔπειτα τὸ σήκωσε ξανά. Ὁ Ἄικ εἶχε μάθει νὰ ἐρμηνεύει τὴ γλώσσα τοῦ σώματος ὅσο ἦταν στὴ στενή. Δὲν ὑπῆρχε ἐπιθετικότητα στὴ στάση τούτων ἐδῶ. Τουλάχιστον ὄχι περισσότερη ἀπ' ὅση ἐξέπεμπαν οἱ πιὸ πολλοὶ μπάτσοι σὲ μιὰ συνηθισμένη δωδεκάωρη βάρδια. Ὁ τρόπος πού εἶχε σκύψει ὁ Λαπλάτα τὸ κεφάλι μαρτυροῦσε ἄνθρωπο σχεδόν... θλιμμένο.

«Ἔχετε ἓναν γιὸ ὀνόματι Ἀϊζέια Ράντολφ;» εἶπε τελικά.

Καί τότε τὸ κατάλαβε. Τὸ κατάλαβε ὅπως καταλάβαινε πότε ἐτοιμαζόταν νὰ ξεσπάσει καβγάς στὸ προαύ-

λιο. "Όπως καταλάβαινε, τότε παλιά, πότε ένα πρεζάκι θα επιχειροῦσε νὰ τὸν μαχαιρώσει γιὰ μιὰ δόση. "Όπως εἶχε καταλάβει —τὸ εἶχε νιώσει στὸ πετσί του— ὅτι οἱ ὄρες τοῦ Λούθερ, τοῦ κολλητοῦ του, ἦταν μετρημένες, τὸ βράδυ ποὺ γύρισε σπίτι μ' ἐκείνη τὴν κοπέλα ἀπὸ τὸ μπάρ Satellite.

Ἦταν σὰν ἕκτη αἴσθησις. Μιὰ ὑπερφυσικὴ ἱκανότητα νὰ διαισθάνεται τὴν τραγωδία δευτερόλεπτα πρὶν γίνῃ πραγματικότητα.

«Τί ἔπαθε ὁ γιός μου, ἐπιθεωρητή;» ρώτησε ὁ "Αικ, ἐνῶ ἤξερε ἤδη τὴν ἀπάντησις. Τὴν ἤξερε βαθιὰ μέσα του. Ἦξερε ὅτι ἡ ζωὴ του δὲν θὰ ἦταν ποτὲ ξανά ἡ ἴδια.

ΗΤΑΝ μιὰ ὑπέροχη μέρα γιὰ κηδεῖα.

Χιονόλευκα σύννεφα γλιστροῦσαν στὸν γαλανὸ οὐρανό. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἦταν ἡ πρώτη ἐβδομάδα τοῦ Ἀπρίλη, ὁ ἀέρας ἦταν ἀκόμη δροσερός, σχεδὸν ψυχρός. Φυσικά, μιᾶς καὶ ἐπρόκειτο γιὰ τὴ Βιρτζίνια, δὲν θὰ ἦταν ἀπίθανο μέσα στὸ ἐπόμενο δεκάλεπτο ν' ἄρχιζε νὰ ρίχνει καρεκλοπόδαρα γιὰ καμιὰ ὥρα κι ὕστερα νὰ ἔπιανε μιὰ ζέστη πιὸ καυτὴ κι ἀπ' τὰ καπούλια τοῦ διαβόλου.

Μιὰ γκριζοπράσινη τέντα πρόσφερε κάλυψη στοὺς ἑναπομείναντες πενθοῦντες καὶ στὰ δύο φέρετρα. Ὁ ἱερέας ἔπιασε μιὰ χούφτα χῶμα ἀπὸ τὸ σωρὸ πὺ βρισκόταν ἀκριβῶς ἔξω ἀπὸ τὴν τέντα. Ὁ σωρὸς ἦταν καλυμμένος μὲ ἓναν φθαρμένο συνθετικὸ χλοοτάπητα. Προχώρησε πρὸς τὴν κεφαλὴ τῶν φέρετρων.

«Χοῦς εἶ καὶ εἰς χοῦν ἀπελεύσει». Ἡ φωνὴ τοῦ ἱερέα ἀντηχοῦσε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη στὸ νεκροταφεῖο καθὼς ἔριχνε χῶμα στὰ δυὸ φέρετρα. Παρέλειψε τὸ κομμάτι πὺ μιλοῦσε γιὰ τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καὶ τίς ἔσχατες ἡμέρες. Ὁ ἐργολάβος κηδειῶν ἔκανε ἓνα βῆμα μπροστά. Ἦταν ἓνας κοντόχοντρος ἄντρας μὲ γκριζὰ ἐπιδερμίδα ἄσορτι μὲ τὸ κοστούμι του. Παρὰ τίς αἴθριες καιρικὲς συνθῆκες, ἦταν μούσκεμα στὸν ἰδρώτα. Σάμπως τὸ σῶμα του νὰ ἀνταποκρινόταν στὸ ἡμερολόγιο καὶ ὄχι στὸ θερμόμετρο.

«Έδω ολοκληρώνεται ἡ τελετὴ γιὰ τὸν Ντέρεκ Τζένικινς καὶ τὸν Ἀιζέια Ράντολφ. Ἡ οἰκογένεια σᾶς εὐχαριστεῖ πὸν παρευρεθήκατε. Βοήθειά σας», εἶπε. Ἡ φωνὴ του δὲν εἶχε τὴν ἴδια ἔνταση καὶ θεατρικότητα μ' ἐκείνη τοῦ ἱερέα. Μὲ τὸ ζόρι ἔφτανε μέχρι τὴν ἄκρη τῆς τέντας.

Ὁ Ἄικ Ράντολφ ἄφησε τὸ χέρι τῆς γυναίκας του. Ἐκείνη ἄφησε τὸ βᾶρος της νὰ γείρει πάνω του. Ὁ Ἄικ κοίταξε τὰ χέρια του. Τὰ ἄδεια χέρια του. Τὰ χέρια πὸν εἶχαν κρατήσῃ τὸ ἀγοράκι του δέκα λεπτὰ μετὰ τὸν ἐρχομὸ του στὸν κόσμο αὐτό. Τὰ χέρια πὸν τοῦ εἶχαν μάθει πῶς νὰ δένει τὰ κορδόνια του. Τὰ χέρια πὸν εἶχαν τρίψῃ τὸ στῆθος του τότε πὸν εἶχε γρίπη. Πὸν τὸν εἶχαν ἀποχαιρετήσῃ στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου μὲ χειροπέδες περασμένες στοὺς καρπούς τους. Τραχιά, ροζιασμένα χέρια πὸν τὰ εἶχε χῶσει βαθιὰ στὶς τσέπες του ὅταν ὁ σύζυγος τοῦ Ἀιζέια εἶχε τείνει τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ.

Ὁ Ἄικ ἔσκυψε τὸ κεφάλι.

Τὸ κοριτσάκι πὸν καθόταν ὀκλαδὸν ἔπαιζε μὲ τὰ κοτσιδάκια τῆς Μάια. Ὁ Ἄικ κοίταξε τὸ κορίτσι. Δέρμα στὸ χρῶμα τοῦ μελιοῦ σὲ συμφωνία μὲ τὰ μαλλάκια της. Ἡ Ἀριάνα εἶχε κλείσει τὰ τρία, μίᾳ ἐβδομάδα πρὶν πεθάνουν οἱ γονεῖς της. Εἶχε συναίσθηση τοῦ τί εἶχε συμβεῖ; Ὅταν ἡ Μάια τῆς εἶπε ὅτι οἱ μπαμπάδες της εἶχαν πέσει γιὰ ὕπνο, ἔδειξε νὰ τὸ δέχεται χωρὶς ἰδιαίτερη δυσκολία. Ὁ Ἄικ ζήλευε τὸ καλόβολο μυαλοῦδάκι της. Ὁ νοῦς της μποροῦσε νὰ χωρέσει κάτι πὸν γι' αὐτὸν ἦταν ἀδιανόητο.

«Τὸ παιδί μας, Ἄικ, τὸ παιδί μας εἶναι ἐκεῖ. Τὸ

μωράκι μας είναι εκεί μέσα!» Ἡ Μάια ἔκλαιγε γοερά. Ἀνατρίχιασε στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τῆς. Ἦταν σὰν οὐρλιαχτὸ λαγοῦ πιασμένου σὲ παγίδα. Ὁ Ἄικ ἄκουσε τὶς πτυσσόμενες καρτέκλες νὰ τρίζουν καθὼς ὁ κόσμος σηκωνόταν καὶ κατευθυνόταν πρὸς τὸ πάρκινγκ. Αἰσθάνθηκε χέρια νὰ κινοῦνται πάνω στὴν πλάτη καὶ στοὺς ὤμους του. Παρηγορητικὰ λόγια νὰ τοῦ ἀπευθύνονται, πνιχτὲς κουβέντες εἰπωμένες μὲ μετρημένη εἰλικρίνεια. Δὲν ἦταν ὅτι ὁ κόσμος ἀδιαφοροῦσε. Τὸ θέμα ἦταν ὅτι ἤξεραν πὼς αὐτὰ τὰ λόγια δὲν ἦταν ἱκανὰ νὰ ἀπαλύνουν τὸν πόνο τῆς ψυχῆς του. Λόγια κοινότοπα, χιλιοειπωμένα, πὺ ἐμοιαζαν ὑποκριτικά, ἀλλὰ τί ἄλλο μπορούσαν νὰ ποῦν; Αὐτὸ ἔκανες ὅταν πέθαινε κάποιος. Ἦταν σὰν ἀξίωμα, σὰν τὸ τάπερ μὲ τὸ φαῖ πὺ πήγαινες στὴν οἰκογένεια τοῦ νεκροῦ μετὰ τὴν κηδεῖα.

Οἱ συγκεντρωμένοι δὲν ἦταν πολλοὶ καὶ οἱ καρτέκλες δὲν ἄργησαν ν' ἀδειάσουν. Σὲ λιγότερο ἀπὸ πέντε λεπτά, οἱ μόνον ἄνθρωποι στὸ νεκροταφεῖο ἦταν ὁ Ἄικ, ἡ Μάια, ἡ Ἀριάννα, οἱ νεκροθάφτες κι ἕνας ἄντρας, τὸν ὁποῖο ὁ Ἄικ θυμόταν ἀμυδρὰ ὡς πατέρα τοῦ Ντέρεκ. Ἦταν πολλοὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ σόι τοῦ Ἄικ πὺ δὲν εἶχαν ἔρθει στὴν κηδεῖα. Ἀπ' ὅσο μπορούσε νὰ καταλάβει, καὶ ἀπὸ τὴ μεριά τοῦ Ντέρεκ ἐλάχιστοι εἶχαν μπεῖ στὸν κόπο νὰ παρευρεθοῦν. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πενθοῦντες ἦταν οἱ φίλοι τοῦ ζευγαριοῦ. Ὁ Ἄικ παρατήρησε τοὺς συγγενεῖς τοῦ Ντέρεκ. Ξεχώριζαν ἀνάμεσα στοὺς γενειοφόρους χίπστερ καὶ τὰ ἀνδρόγυνα θηλυκὰ πὺ ἀποτελοῦσαν τὸν κύκλο τοῦ Ντέρεκ καὶ τοῦ Αἰζία. Λιπόσαρκοι ἄντρες, στεγνοί, καὶ γυναῖκες μὲ σκληρὰ, ἀνάλογητα μάτια καὶ ἠλιοκαμένα πρόσωπα. Φορεῖς καὶ ἐκφρα-

στές τοῦ ἀμερικανικοῦ λούμπεν προλεταριάτου. Καθὼς τὸ κήρυγμα πλησίαζε στὸ τέλος του, εἶχε παρακολουθήσει τὰ πρόσωπά τους ν' ἀνάβουν, νὰ φλογίζονται. Ἦταν ἡ στιγμή ποὺ ὁ ἱερέας ἀνέφερε ὅτι καμία ἀμαρτία δὲν ἦταν ἀσυγχώρητη. Ἀκόμα καὶ οἱ πιὸ βδελυρὲς ἀμαρτίες μπορούσαν νὰ συγχωρεθοῦν ἀπὸ ἕναν φιλόνητο Θεό.

Ἡ Ἀριάννα τράβηξε ἕνα ἀπὸ τὰ κοτσιδάκια τῆς Μάια.

«Μὴν τὸ ξανακάνεις αὐτό!» τῆς εἶπε ἡ Μάια. Ἀκούστηκε πολὺ αὐστηρό. Ἡ Ἀριάννα βουβάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή. Ὁ Ἄικ ἤξερε τί θὰ ἀκολουθοῦσε. Αὐτὴ ἡ φορτισμένη παύση δὲν ἦταν παρὰ τὸ πρελούδιο στὸ μαῦρο δάκρυ. Καὶ ὁ Ἀϊζεία τὸ ἴδιο ἔκανε στὴν ἡλικία της.

Ἡ Ἀριάννα ἄρχισε νὰ σκούζει. Οἱ τσιρίδες της διαπέρασαν τὴ γαλήνια περισυλλογὴ τῆς κηδείας κι ἔκαναν τὰ ἀφτιά τοῦ Ἄικ νὰ κουνουνίζουν. Ἡ Μάια πάλευε νὰ τὴν καθησυχάσει. Τῆς ζητοῦσε συγγνώμη καὶ τὴ χαϊδολογοῦσε. Ἡ Ἀριάννα πῆρε μιὰ βαθιὰ ἀνάσα καὶ ξέσπασε σὲ ἀκόμα πιὸ γοερὰ οὐρλιαχτά.

«Πήγαινε τη στ' ἀμάξι. Ἔρχομαι σὲ λίγο», εἶπε ὁ Ἄικ.

«Δὲν πάω πουθενά, Ἄικ. Ὅχι ἀκόμη», τοῦ ἔκανε τσατισμένα. Ὁ Ἄικ σηκώθηκε.

«Μάια, σὲ παρακαλῶ. Πήγαινε τη στὸ ἀμάξι. Δῶσ' μου δυὸ λεπτά, καὶ θὰ ἔρθω ἐγὼ νὰ τὴν προσέχω γιὰ νὰ ξανάρθεις ἐδῶ», εἶπε ὁ Ἄικ. Ἡ φωνὴ του ἦταν σχεδὸν σπασμένη. Ἡ Μάια σηκώθηκε. Πῆρε τὴν Ἀριάννα καὶ τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της.

«Ἄσε τὰ παραμῦθια, Ἄικ». Στράφηκε καὶ ἄρχισε νὰ κινεῖται πρὸς τὸ αὐτοκίνητο. Ὁ ὀλοφυρμὸς τῆς Ἀριάννα ἔσβηγε σὲ μονότονο κλαψούρισμα, ὅσο ἀπομακρύνονταν. Ὁ Ἄικ ἔβαλε τὸ χέρι του πάνω στὸ μαῦρο φέρε-

τρο με τὰ χρυσαφένια διακοσμητικά. Τὸ παιδί του βρισκόταν ἐκεῖ μέσα. Ὁ γιός του βρισκόταν μέσα σὲ αὐτὸ τὸ ὀρθογώνιο δοχεῖο. Συσκευασμένος καὶ διατηρημένος σὰν κανένα παστό. Τὸ ἀεράκι δυνάμωσε, κάνοντας τὶς φουῦντες πού κρέμονταν ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς τέντας νὰ κουνιῶνται σὰν φτερὰ ἐτοιμοθάνατου πουλιοῦ. Ὁ Ντέρεκ ἦταν στὸ ἀσημένιο φέρετρο μετὰ τὰ μαῦρα διακοσμητικά. Ὁ Ἀιζεία θάφτηκε δίπλα στὸν ἄντρα του. Εἶχαν πεθάνει μαζί καὶ τώρα θὰ ἀναπαύονταν μαζί.

Ὁ πατέρας τοῦ Ντέρεκ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέση του. Ἦταν μιὰ κάτισχνη καὶ μαραμμένη περίπτωση ἀνθρώπου, μετὰ γκριζὰ ἀχτένιστα μαλλιά πού ἔπεφταν στοὺς ὤμους του. Πῆγε μέχρι τὴν ἄκρη τῶν φέρετρων καὶ στάθηκε δίπλα στὸν Ἄικ. Οἱ νεκροθάφτες παρίσταναν τοὺς ἀπασχολημένους διπλοτσεκάροντας τὰ φτυάρια τους, ὅσο περιμέναν τοὺς δύο ἄντρες, τοὺς τελευταίους τῶν τεθλιμμένων, νὰ φύγουν. Ὁ ἀδύνατος ἄντρας ἔξυσε τὸ πιγούνη του. Μιὰ γκριζὰ σκιά ἀπὸ γένια κάλυπτε τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του. Ἐβηξε, καθάρισε τὸ λαιμό του καὶ ὕστερα ἄρχισε νὰ βῆχει ξανά. Ὅταν τελικὰ τὸ ρύθμισε αὐτό, γύρισε πρὸς τὸν Ἄικ.

«Μπάντι Λι Τζένκινς. Πατέρας τοῦ Ντέρεκ. Δὲν νομίζω νὰ ἔχουμε συστηθεῖ ποτὲ ἐπίσημα», εἶπε ὁ Μπάντι Λι. Ἔτεινε τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ.

«Ἄικ Ράντολφ». Ἐπιασε τὸ χέρι τοῦ Μπάντι Λι, τὸ κούνησε πάνω κάτω δυὸ φορὲς καὶ ὕστερα τὸ ἄφησε. Στέκονταν στὴν ἄκρη τῶν φέρετρων, βουβοὶ σὰν πέτρες. Ὁ Μπάντι Λι ἄρχισε πάλι νὰ βῆχει.

«Ἦσουν στὸ γάμο;» ρώτησε ὁ Μπάντι Λι. Ὁ Ἄικ κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι.

«Οὐτ' ἐγώ», εἶπε ὁ Μπάντι Λί.

«Νομίζω σ' εἶδα πέρσι στὰ γενέθλια τῆς κόρης τους», εἶπε ὁ Ἄικ.

«Ναί, ἐκεῖ ἤμουνα, ἀλλὰ δὲν ἔκατσα πολύ». Ὁ Μπάντι Λί πλατάγισε τὰ χεῖλη του καὶ ἴσιωσε τὸ σακάκι του. «Ὁ Ντέρεκ ντρεπότανε γιὰ μένα. Δὲν εἶχε ἄδικο, ἐδῶ πού τὰ λέμε», εἶπε ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ δὲν ἤξερε πῶς νὰ ἀπαντήσῃ σὲ αὐτό, κι ἔτσι δὲν ἀπάντησε.

«Πάντως θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ἐσένα καὶ τὴ γυναίκα σου, πού τὰ φροντίσατε ὅλα. Ἐμένα δὲν μ' ἐπαιρνε οἰκονομικὰ νὰ τοὺς κάνω τέτοια ὠραία κηδεῖα. Καὶ τὴ μάνα τοῦ Ντέρεκ οὔτε πού τὴν ἔνοιαζε», εἶπε ὁ Μπάντι Λί.

«Δὲν ἤμασταν ἐμεῖς. Τὰ εἶχαν ὅλα τακτοποιημένα οἱ ἴδιοι. Εἶχαν κάνει κάποια ρύθμιση, κάποιο προπληρωμένο πακέτο κηδεῖας, κάτι τέτοιο. Τὸ μόνο πού κάναμε ἐμεῖς ἦταν νὰ υπογράψουμε μερικὰ χαρτιά», εἶπε ὁ Ἄικ.

«Τί λές, ρε φίλε... Ἐκανες ἐσὺ ρυθμίσεις γιὰ κηδεῖα στὰ εἴκοσι ἐπτὰ σου; Ἐγὼ πάντως σίγουρα ὄχι. Ρέ, οὔτε τὴ σέλα τοῦ ποδήλατου δὲν μποροῦσα νὰ ρυθμίσω στὰ εἴκοσι ἐπτὰ μου», εἶπε ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ διέτρεξε μὲ τὴν παλάμη του τὸ φέρετρο τοῦ γιοῦ του. Ὅποια στιγμή καὶ ἂν ἤλπιζε ὅτι θὰ βίωνε γιὰ λίγο μόνος του ἐκεῖ, εἶχε πλέον καταστραφεῖ.

«Τὸ τατουάζ στὸ χέρι σου... σχέδιο τοῦ Μαύρου Θεοῦ δὲν εἶν' αὐτό;» ρώτησε ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ ἐξέτασε τὰ χέρια του. Τὸ δυσδιάκριτο σχέδιο ἐνὸς λιονταριοῦ μὲ δυὸ ξιφολόγχεσ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του στὸ δεξιὸ χέρι καὶ ἡ λέξη RIOT στὸ ἀριστερὸ ἦταν οἱ σιωπηλοὶ του σύντροφοι ἀπὸ τὸ δεύτερο ἔτος τῆς φυλάκισής του στὸ Πολιτειακὸ Σωφρονιστικὸ Ἴδρυμα Κολντγουότερ.

Ἔβαλε τὰ χέρια του στὶς τσέπες.

«Ἐχει περάσει πολὺ καιρὸς ἀπὸ τότε», εἶπε ὁ Ἄικ.
Ὁ Μπάντι Λι πλατάγισε τὰ χεῖλη του ξανά.

«Ποῦ ἔκανες φυλακὴ; Ἐγὼ πέρασα λίγα φεγγάρια
στὴ Ρέντ Ὀνιον. Ὑπῆρχαν μερικὰ καλὰ κουμάσια ἐκεῖ
πέρα. Ἐπεςα καὶ σὲ κάμποσα παιδιὰ τοῦ Μαύρου Θε-
οῦ μέσα κεῖ».

«Μὴν τὸ πάρεις στραβά, ἀλλὰ δὲν μ' ἀρέσει νὰ μι-
λάω γι' αὐτά», εἶπε ὁ Ἄικ.

«Ναί, ἔ; Μὴν τὸ πάρεις στραβά, ἀλλὰ ἅμα δὲν σ' ἀρέ-
σει νὰ μιλάς γι' αὐτά, γιατί δὲν πᾶς νὰ καλύψεις τὸ τα-
τουάζ; Τί σκατά, μὲς σὲ μιὰ ὥρα σ' τό 'χουνε βγάλει πιά»,
εἶπε ὁ Μπάντι Λι. Ὁ Ἄικ ἔβγαλε τὰ χέρια ἀπὸ τὶς τσέ-
πες. Κοίταξε τὸ μαῦρο λιοντάρι στὸ χέρι του. Τὸ λιοντάρι
ἦταν πάνω σ' ἕναν κακότεχνο χάρτη τῆς πολιτείας.

«Τὸ ὅτι δὲν θέλω νὰ μιλάω γι' αὐτά δὲν σημαίνει
ὅτι θέλω νὰ τὰ ξεχάσω. Λειτουργεῖ σὰν ὑπενθύμιση τοῦ
λόγου ποὺ δὲν θέλω νὰ γυρίσω ποτὲ ξανά στὰ παλιά»,
εἶπε ὁ Ἄικ. «Θὰ σ' ἀφήσω μὲ τὸν γιό σου τώρα». Ἐκα-
νε μεταβολὴ κι ἄρχισε νὰ ἀπομακρύνεται.

«Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ φύγεις. Εἶναι πολὺ ἀργὰ γιὰ
μένα καὶ τὸν Ντέρεκ πιά», εἶπε ὁ Μπάντι Λι. «Ὅπως
καὶ γιὰ σένα καὶ τὸν γιό σου εἶναι πιά πολὺ ἀργά». Ὁ
Ἄικ σταμάτησε. Ἐκανε στροφὴ ἐπιτόπου καὶ γύρισε πρὸς
τὸν Μπάντι Λι.

«Τί ἐννοεῖς;» ρώτησε ὁ Ἄικ. Ὁ Μπάντι Λι ἀγνόη-
σε τὴν ἐρώτηση.

«Ὅταν ὁ Ντέρεκ ἦταν δεκατεσσάρων, τὸν ἔπιασα
νὰ φιλιέται μ' ἕνα ἀγόρι κάτω στὸ ρυάκι, στὸ δάσος πίσω
ἀπ' τὸ τροχόσπιτό μας. Ἐβγαλα τὴ ζώνη μου καὶ τὸν

έκανα μαῦρο στο ξύλο... λές κι εἶχα πιάσει κάνα κλέφτη. Τὸν στόλισα μ' ἓνα σωρὸ ἐπίθετα. Τοῦ εἶπα ὅτι ἦταν ἀνώμαλος. Τὸν ἔδειρα μέχρι νὰ μελανιάσει. Ἔκλαιγε καὶ χτυπιόταν καὶ φώναζε συγγνώμη. Ἔλεγε πὼς δὲν ἤξερε γιατί ἦταν ἔτσι ὅπως ἦταν. Ἐσὺ δὲν πέρασες ἀπὸ τέτοια φάση μὲ τὸν γιό σου; Ποτέ; Τί νὰ πῶ, μᾶλλον ἦσουν καλύτερος μπαμπὰς ἀπὸ μένα), εἶπε ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ κούνησε τὸ σαγόνι του δεξιὰ ἀριστερά.

«Γιὰ ποιὸ λόγο κάνουμε αὐτὴ τὴν κουβέντα;» εἶπε ὁ Ἄικ. Ὁ Μπάντι Λί ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους.

«Ἄν μπορούσα νὰ μιλήσω γιὰ πέντε λεπτὰ στὸν Ντέρεκ, ξέρεις τί θὰ τοῦ ἔλεγα; «Δὲν μὲ νοιάζει καθόλου τοῖον γαμᾶς. Δὲν δίνω δεκάρα τσακιστή». Ἐσὺ τί πιστεύεις πὼς θὰ ἔλεγες στὸν γιό σου;» ἔκανε ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ τὸν κοίταζε ἐξεταστικά. Διαπεραστικά. Παρατήρησε τὰ δάκρυα ποὺ εἶχαν κολλήσει στὶς γωνίες τῶν ματιῶν τοῦ ἄλλου ἄντρα ἀλλὰ δὲν ἔλεγαν νὰ πέσουν. Ὁ Ἄικ ἔσφιξε τὰ δόντια του τόσο δυνατὰ ποὺ νόμιζε ὅτι οἱ τραπεζίτες του μπορεῖ νὰ ἔσπαγαν.

«Φεύγω», εἶπε ὁ Ἄικ. Περπάτησε ἀργὰ πρὸς τὸ αὐτοκίνητό του.

«Λές νὰ τὸν πιάσουν αὐτὸν ποὺ τὸ ἔκανε;» φώναζε πίσω του ὁ Μπάντι Λί. Ὁ Ἄικ ἄνοιξε τὸ βῆμα του. Ὅταν ἔφτασε στοῦ αὐτοκίνητό του, ὁ ἱερέας ἔβγαине μὲ τὸ δικό του ἀπὸ τὸ πάρκινγκ. Ὁ Ἄικ τὸν παρακολουθοῦσε καθῶς περνοῦσε μὲ μιὰ κατάμαυρη BMW. Τὸ προφίλ τοῦ αἰδεσιμότατου Τζέι-Τὶ Τζόνσον ἦταν τόσο αἰχμηρὸ ποὺ μπορούσε νὰ κόψει τυρὶ σὲ φέτες. Δὲν γύρισε οὔτε μιὰ στιγμή τὸ κεφάλι του οὔτε ἔκανε νὰ χαιρετήσει τὸν Ἄικ καὶ τὴ Μάια.

Ὁ Ἄϊκ ἔτρεξε στὸ δρόμο. Πρόλαβε τὸν ἱερέα πρὶν βγεῖ στὴ λεωφόρο. Ὁ Ἄϊκ τοῦ χτύπησε ἑλαφρὰ τὸ τζάμι. Ὁ αἰδεσιμότατος Τζόνσον τὸ κατέβασε. Ὁ Ἄϊκ λύγισε τὰ γόνατά του, χαμήλωσε καὶ ἄπλωσε τὸ χέρι του μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ αὐτοκινήτου.

«Θὰ ἔπρεπε νὰ σᾶς εὐχαριστήσω πὺν λειτουργήσατε στὴν κηδεῖα τοῦ γιοῦ μου», εἶπε ὁ Ἄϊκ. Ὁ αἰδεσιμότατος Τζόνσον πῆρε τὸ χέρι τοῦ Ἄϊκ καὶ τὸ κούνησε πάνω κάτω μερικὲς φορές.

«Δὲν χρειάζεται νὰ μὲ εὐχαριστεῖς, Ἄϊκ», εἶπε ὁ αἰδεσιμότατος Τζόνσον. Ἡ πλούσια, βαθιὰ φωνὴ βαρύνοντου ἔβγαине βροντερὴ ἀπὸ τὸ στῆθος του, σὰν ἐμπορικὸ τρένο σὲ καλολαδωμένες ράγες. Προσπάθησε νὰ τραβῆξει τὸ χέρι του, ἀλλὰ ὁ Ἄϊκ τὸ κρατοῦσε σφιχτά.

«Θὰ ἔπρεπε νὰ σ' εὐχαριστήσω, ἀλλὰ δὲν μπορῶ, ἀπλῶς δὲν μπορῶ». Ἄσκησε ἀκόμα μεγαλύτερη πίεση στὸ σφίξιμο τοῦ χεριοῦ τοῦ αἰδεσιμότατου Τζόνσον. Ὁ ἱερέας μύρφασε. «Πρέπει ὅμως νὰ σὲ ρωτήσω ἓνα πράγμα: γιατί ἀνέλαβες ἐσὺ τὴν κηδεῖα;»

Ὁ αἰδεσιμότατος Τζόνσον συνοφρυώθηκε. «Μά, Ἄϊκ, ἡ Μάια μοῦ ζήτησε...»

«Τὸ ξέρω ὅτι σ' τὸ ζήτησε ἡ Μάια. Αὐτὸ πὺν σὲ ρωτᾶω εἶναι γιατί τὸ ἔκανες. Ἐφόσον, ἀπ' ὅ,τι κατάλαβα, δὲν τὸ ἤθελες», εἶπε ὁ Ἄϊκ. Ἐσφίξε κι ἄλλο τὴ λαβὴ του στὸ χέρι τοῦ Τζόνσον.

«Ἄϊκ, τὸ χέρι μου...»

«Ἐλεγες καὶ ξανάλεγες γιὰ βδελυρὴ ἀμαρτία. Ἐὰν καὶ ξανά. Θεωροῦσες τὸν γιό μου βδέλυγμα;» τοῦ ἔκανε ὁ Ἄϊκ.

«Ποτὲ δὲν εἶπα τέτοιο πράγμα, Ἄϊκ».

«Δέν χρειαζόταν νά τὸ πείς. Μπορεῖ νά κουρεύω γρασίδι γιὰ νά ζῶ, ἀλλὰ ξέρω νά ξεχωρίζω μιὰ προβολή ὅταν τὴν ἀκούω. Πιστεύεις ὅτι ὁ γιός μου ἦτανε κάποιον εἶδος τέρατος καὶ φρόντισες νά τὸ μάθουν ὅλοι ὅσοι ἤρθαν στὴν κηδεία του. Ὁ γιός μου βρισκόταν οὔτε ἓνα μέτρο μακριά σου κι ἐσὺ ἀπλῶς δὲν μποροῦσες νά βουλώσεις τὸ βρομόστομά σου γιὰ τὸ πῶς θὰ συγχωρεθοῦν οἱ ἁμαρτίες του. Οἱ βδελυρὲς ἁμαρτίες του».

«Ἄιχ, σὲ παρακαλῶ...» εἶπε ὁ αἰδесиμότατος Τζόνσον. Μιὰ οὐρὰ ἀπὸ αὐτοκίνητα εἶχε σχηματιστεῖ πίσω ἀπὸ τὴν BMW τοῦ καλοῦ παππούλη.

«Δέν ἀναφέρθηκες κὰν στὸ ὅτι ἦταν δημοσιογράφος. Ἦ στὸ γεγονὸς ὅτι ἀποφοίτησε πρῶτος στὸ ἔτος του ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βιρτζίνια. Δέν μίλησες γιὰ τότε πού κέρδισε τὸ πολιτειακὸ πρωτάθλημα μπάσκετ στὸ λύκειο. Ἀπλὰ συνέχιζες νά μιλάς γιὰ βδελύγματα. Δέν ξέρω τί νόμιζες πῶς ἦταν, ἀλλὰ ἦταν ἀπλῶς...»
 Ὁ Ἄιχ σταμάτησε. Ἡ λέξη κόλλησε στὸ λαϊμό του σὰν κόκαλο κοτόπουλου.

«Ἄφησέ μου τὸ χέρι, σὲ παρακαλῶ», εἶπε ὁ αἰδесиμότατος Τζόνσον μὲ κομμένη τὴν ἀνάσα.

«Δέν ἦταν βδελύγμα ὁ γιός μου, ρέ!» εἶπε ὁ Ἄιχ. Ἡ φωνή του ἦταν τόσο παγερὴ ὅσο καὶ ὁ χεῖμαρρος πού πέφτει ἀπ' τὰ βουνὰ πάνω στὰ ποταμῆσια βράχια. Ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ αἰδесиμότατου Τζόνσον ἀκόμα πιὸ σφιχτά. Αἰσθάνθηκε τὰ μετακάρπια ὅστὰ νά ἀλέθονται, νά γίνονται σκόνη. Ὁ αἰδесиμότατος Τζόνσον βόγγηξε.

«Ἄιχ, ἄφησέ τον!» ἀκούστηκε ἡ Μάια. Ὁ Ἄιχ γύρισε τὸ κεφάλι του δεξιά. Ἡ γυναίκα του στεκόταν ἔξω ἀπ' τὸ αὐτοκίνητό τους. Ἡ οὐρὰ πίσω τους εἶχε φτάσει

τὰ δέκα αὐτοκίνητα. Ὁ Ἄικ ἐλευθέρωσε τὸ χέρι τοῦ αἰδεσιμότατου Τζόνσον. Ὁ ἱερέας ἔφυγε σφαίρα καὶ βγήκε σπινιάροντας στὴ λεωφόρο. Ὁ Ἄικ κοίταξε μὲ δέος τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποία τὸ θαῦμα τῆς γερμανικῆς τεχνολογίας ἔσωσε τὸν αἰδεσιμότατο Τζόνσον.

Ὁ Ἄικ πῆγε στὸ αὐτοκίνητό του. Ἡ Μάια μπῆκε στὴ θέση τοῦ συνοδηγοῦ. Σταύρωσε τὰ χέρια της πάνω στὸ μικρὸ της στῆθος καὶ ἀκούμπησε τὸ κεφάλι της στὸ παράθυρο.

«Τί ἦταν τώρα αὐτό;» ρώτησε. Ὁ Ἄικ γύρισε τὸ κλειδί στὴ μίζα κι ἔβαλε ταχύτητα.

«Τὸν ἄκουσες τί ἔλεγε στὴν τελετή. Καὶ ξέρεις τί ἔλεγε γιὰ τὸν Ἀϊζεία γενικά», εἶπε ὁ Ἄικ. Ἡ Μάια ἀναστέναξε.

«Λές κι ἐσύ δὲν ἔχεις πεῖ τὰ ἴδια καὶ χειρότερα. Ἀλλὰ τώρα, πού εἶναι νεκρός, θές νὰ παλέψεις γιὰ τὴν τιμὴ του;» τὸν ρώτησε. Ὁ Ἄικ γράπωσε τὸ τιμόνι.

«Τὸν ἀγαποῦσα, Μάια. Τὸν ἀγαποῦσα ὅσο κι ἐσύ», εἶπε μὲς' ἀπ' τὰ δόντια του ὁ Ἄικ.

«Σοβαρά; Καὶ ποῦ ἦταν ἡ ἀγάπη σου αὐτὴ ὅταν τὸν πείραζαν πρῶι, μεσημέρι, βράδου στὸ σχολεῖο; Ἄ, ναί, τί λέω, φυσικά, ἦσουν αὐτὴ στενή. Τότε τὴ χρειαζόταν τὴν ἀγάπη σου. Ὁχι τώρα πού εἶναι στὸ χῶμα», εἶπε ἡ Μάια. Δάκρυα κυλοῦσαν στὸ πρόσωπό της. Ὁ Ἄικ ἀνεβοκατέβαζε τὸ σαγόνι του λές καὶ δάγκωνε τὴν ἔνταση ἀνάμεσά τους.

«Γι' αὐτὸ τὸν ἔμαθα νὰ παλεύει ὅταν γύρισα σπίτι», εἶπε ὁ Ἄικ.

«Ἐ, βέβαια, αὐτὸ ἄλλωστε ξέρεις νὰ κάνεις καλύ-

τερα, ἔτσι δὲν εἶναι;» τὸν ρώτησε ἡ Μάια. Ὁ Ἄικ ἔσφιξε τὰ δόντια.

«Θέλεις νὰ γυρίσεις πίσω στὸ μνημα καί...» ἄρχισε νὰ λέει ὁ Ἄικ.

«Πήγαινε μας σπίτι, τίποτε ἄλλο», εἶπε μέσω λυγμῶν ἡ Μάια.

Πάτησε γκάτζι καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ πάρκινγκ τοῦ νεκροταφείου.